

17/LV

WP 253

**Pamatnostādnes administratīvo naudas sodu piemērošanai un noteikšanai
Regulas 2016/679 vajadzībām**

Pieņemtas 2017. gada 3. oktobrī

Šī darba grupa tika izveidota saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 29. pantu. Tā ir neatkarīga Eiropas padomdevēja struktūra datu aizsardzības un privātuma jautājumos. Tās uzdevumi ir aprakstīti Direktīvas 95/46/EK 30. pantā un Direktīvas 2002/58/EK 15. pantā.

Sekretariāta pakalpojumus nodrošina Eiropas Komisijas Tiesiskuma ģenerāldirektorāta C direktorāts (Pamattiesības un Savienības pilsonība), *B-1049 Brussels, Belgium*, birojs Nr. MO-59 03/075.

Tīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm.

**DARBA GRUPA PERSONU AIZSARDZĪBAI ATTIECĪBĀ UZ
PERSONAS DATU APSTRĀDI,**

kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK,

ņemot vērā minētās direktīvas 29. un 30. pantu,

ņemot vērā darba grupas reglamentu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĪS PAMATNOSTĀDNES.

Saturs

I.	Ievads.....	4
II.	Principi	5
III.	Regulas 83. panta 2. punktā paredzētie novērtēšanas kritēriji.....	8
IV.	Secinājums.....	15

I. Ievads

ES ir pabeigusi visaptverošu Eiropas datu aizsardzības regulējuma reformu. Reformas pamatā ir vairāki pīlāri (galvenie elementi): saskaņoti noteikumi, vienkāršotas procedūras, koordinēta rīcība, lietotāju iesaiste, efektīvāka informācijas apmaiņa un lielākas izpildes pilnvaras.

Datu pārziņiem un datu apstrādātājiem ir uzticēts vairāk pienākumu, lai varētu nodrošināt personas datu efektīvu aizsardzību. Uzraudzības iestādēm ir pilnvaras nodrošināt, ka tiek ievēroti Vispārīgās datu aizsardzības regulas (turpmāk “regula”) principi, kā arī attiecīgo personu tiesības, ņemot vērā regulas formulējumu un būtību.

Saskaņota datu aizsardzības režīma pamatā ir konsekventa datu aizsardzības noteikumu izpilde. Administratīvie naudas sodi ir jaunā, ar regulu ieviestā izpildes režīma centrāls elements, kas kopā ar citiem 58. pantā noteiktajiem pasākumiem ir svarīgs uzraudzības iestāžu izpildes instrumentu elements.

Šis dokuments ir paredzēts uzraudzības iestāžu izmantošanai nolūkā nodrošināt labāku regulas piemērošanu un izpildi, un tajā ir pausta to vienotā izpratne par regulas 83. panta noteikumiem, kā arī to sasaisti ar 58. un 70. pantu un attiecīgajiem apsvērumiem.

Konkrēti, saskaņā ar 70. panta 1. punkta e) apakšpunktu Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas (turpmāk “EDAK”) uzdevums ir nākt klajā ar pamatnostādnēm, ieteikumiem un paraugpraksi, lai veicinātu konsekventu regulas piemērošanu, savukārt 70. panta 1. punkta k) apakšpunktā ir konkrēti paredzētas pamatnostādnes par administratīvo naudas sodu noteikšanu.

Šīs pamatnostādnes nav izsmeļošas, kā arī tajās nav sniegti skaidrojumi par administratīvo, civilo vai krimināltiesību sistēmu atšķirībām saistībā ar administratīvo sankciju vispārīgu piemērošanu.

Lai panāktu konsekventu pieeju administratīvo sodu piemērošanai, kas pienācīgi atspoguļo visus šo pamatnostādņu principus, EDAK ir panākusi vienotu izpratni par regulas 83. panta 2. punktā minētajiem vērtēšanas kritērijiem. Tādējādi EDAK un konkrētas uzraudzības iestādes vienojas par šo pamatnostādņu izmantošanu vienotas pieejas nodrošināšanai.

II. Principi

Kad, pamatojoties uz lietas faktu izvērtējumu, ir konstatēts regulas noteikumu pārkāpums, kompetentajai uzraudzības iestādei ir jānosaka atbilstošākais(-ie) korektīvais(-ie) pasākums(-i) pārkāpuma novēršanai. Regulas 58. panta 2. punkta b)–j) apakšpunktā¹ ir minēts, kādus instrumentus uzraudzības iestādes var izmantot, lai novērstu pārkāpumu vai apstrādātāja pārkāpumu. Izmantojot šīs pilnvaras, uzraudzības iestādēm ir jāievēro turpmāk aprakstītie principi.

1. Par regulas noteikumu pārkāpšanu jāpiemēro “līdzvērtīgas sankcijas”.

Nosakot uzraudzības iestāžu pienākumus, svarīgs ir jēdziens “līdzvērtība”, lai nodrošinātu konsekventi korektīvo pilnvaru izmantošanā saskaņā ar 58. panta 2. punktu kopumā un administratīvo naudas sodu piemērošanā jo īpaši².

Lai nodrošinātu konsekventu un augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām un novērstu šķēršļus personu datu apribei Savienībā, aizsardzības līmenim visās dalībvalstīs vajadzētu būt vienādam [līdzvērtīgam] (10. apsvēruma). Regulas 11. apsvērumā ir paskaidrots, ka vienādam personas datu aizsardzības līmenim Savienībā ir cita starpā nepieciešamas “atbilstošas pilnvaras uzraudzīt un nodrošināt personas datu aizsardzības noteikumu ievērošanu un noteikt atbilstošas [līdzvērtīgas] sankcijas par pārkāpumiem dalībvalstīs”. Turklāt līdzvērtīgas sankcijas visās dalībvalstīs, kā arī efektīva sadarbība starp uzraudzības iestādēm dažādās dalībvalstīs saskaņā ar regulas 13. apsvērumu tiek uzskatīta par veidu, kā “novērst [t] atšķirības, kas traucē personas datu brīvu apriti iekšējā tirgū”.

Ar regulu ir ieviests stabilāks pamats lielākai konsekvencei, nekā tas bija ar Direktīvu 95/46/EK, jo regula ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Lai arī uzraudzības iestādes attiecībā pret valsts valdībām, pārziņiem un apstrādātājiem rīkojas “pilnīgi neatkarīgi” (52. pants), tām ir jāsadarbības, “lai nodrošinātu konsekventu šīs regulas piemērošanu un izpildi” (57. panta 1. punkta g) apakšpunkts).

Sankciju piemērošanas ziņā regula prasa lielāku konsekvenci nekā Direktīva 95/46/EK. Pārrobežu lietās konsekvence jāpanāk, izmantojot galvenokārt sadarbības (vienas pieturas aģentūras) mehānismu un zināmā mērā konsekvences mehānismu, kas paredzēts jaunajā regulā.

Regulas darbības jomā esošās valsts mēroga lietās uzraudzības iestādes piemēros šīs pamatnostādnes, ievērojot sadarbības principu saskaņā ar 57. panta 1. punkta g) apakšpunktu un 63. pantu, lai nodrošinātu konsekventu regulas piemērošanu un izpildi. Lai arī attiecībā uz 58. panta 2. punktā uzskaitīto korektīvo pasākumu izvēli uzraudzības iestādes saglabā neatkarību, vajadzētu izvairīties no situācijām, kad līdzīgās lietās uzraudzības iestādes izvēlas atšķirīgus korektīvos pasākumus.

Tas pats princips attiecas uz šādu korektīvo pasākumu piemērošanu naudas sodu veidā.

2. Tāpat kā visiem uzraudzības iestāžu izvēlētajiem korektīvajiem pasākumiem, administratīvajiem naudas sodiem vajadzētu būt “iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem”.

¹ Regulas 58. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēta iespēja brīdināt, ja “ar apstrādes darbībām var tikt pārkāpti regulas noteikumi”. Citiem vārdiem sakot, lietā, uz kuru attiecas šis noteikums, regula vēl nav pārkāpta.

² Pat ja dažu ES valsts tiesību sistēmās nepieļauj administratīvos naudas sodus, kas paredzēti regulā, noteikumu piemērošanai attiecīgajās dalībvalstīs ietekmes ziņā ir jābūt pielīdzināmai administratīvajiem naudas sodiem, ko piemēro uzraudzības iestādes (151. apsvēruma). Tiesām ir saistoša regula, bet nav saistošas šīs EDAK pamatnostādnes.

Tāpat kā visiem korektīvajiem pasākumiem, administratīvajiem naudas sodiem būtu attiecīgi jāatbilst pārkāpuma būtībai, smagumam un sekām, un uzraudzības iestādēm visi lietas fakti ir jāizvērtē konsekvētā un objektīvi pamatotā veidā. Novērtējumam par to, kas katrā lietā ir iedarbīgs, samērīgs un atturošs, ir jāatspoguļo arī mērķis, ko paredzēts panākt ar izvēlēto korektīvo pasākumu, proti, panākt noteikumu ievērošanu vai sodīt par nelikumīgu uzvedību (vai abi).

Uzraudzības iestādēm vajadzētu noteikt tādu korektīvo pasākumu, kas ir *“iedarbīgs, samērīgs un atturošs”* (83. panta 1. punkts) gan valsts mēroga lietās (55. pants), gan lietās, kuras ietver personas datu pārrobežu apstrādi (kas definēta 4. panta 23. punktā).

Šajās pamatnostādnēs ir ņemts vērā, ka valsts tiesību aktos var tikt noteiktas papildu prasības attiecībā uz izpildes procedūru, kas jāievēro uzraudzības iestādēm. To vidū var būt, piemēram, adreses paziņojumi, forma, viedokļa paušanas termiņi, pārsūdzība, izpilde, samaksa³.

Taču praksē šādas prasības nedrīkstētu kavēt iedarbīgas, samērīgas un atturošas ietekmes panākšanu.

Iedarbīgu, samērīgu un atturošu ietekmi precīzāk definēt ļaus jaunā uzraudzības iestāžu prakse (datu aizsardzības jomā, kā arī atziņas, kas gūtas no citām regulatīvajām nozarēm) un judikatūrā, kad šie principi tiks interpretēti.

Lai piemērotu sankcijas, kas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas, uzraudzības iestādēm jāizmanto EST sniegtā definīcija jēdzienam “uzņēmums” LESD 101. un 102. panta piemērošanas nolūkā, proti, ar jēdzienu “uzņēmums” **saprot** saimniecisku vienību, ko var veidot mātesuzņēmums un visi iesaistītie meitasuzņēmumi. Saskaņā ar ES tiesību aktiem un judikatūru⁴ ar jēdzienu “uzņēmums” saprot saimniecisku vienību, kas veic komerciālu/saimniecisku darbību, neatkarīgi no attiecīgās juridiskās personas statusa (150. apsvērums).

3. Kompetentā uzraudzības iestāde veic novērtējumu “katrā konkrētā lietā”.

Administratīvos naudas sodus var piemērot par virkni dažādu pārkāpumu. Regulas 83. pantā ir noteikta saskaņota pieeja pārkāpumiem, kas uzskaitīti 4.–6. punktā. Ar dalībvalstu tiesību aktiem var paplašināt 83. panta piemērošanu, attiecinot to arī uz publiskajām iestādēm un struktūrām, kas izveidotas attiecīgajā dalībvalstī. Turklāt ar dalībvalstu tiesību aktiem var atļaut vai pat prasīt naudas soda piemērošanu arī par tiem pārkāpumiem, kas nav minēti 83. panta 4.–6. punktā.

Regulā ir noteikts, ka katra lieta ir jāizvērtē atsevišķi⁵. Šāda individuāla novērtējuma sākumpunkts ir 83. panta 2. punkts. Tajā ir teikts, ka, *“lemjot par to, vai piemērot administratīvo naudas sodu, un*

³ Piemēram, Īrijas konstitucionālajā sistēmā un datu aizsardzības tiesību akta projektā ir noteikts, ka par pašu pārkāpuma faktu tiek pieņemts oficiāls lēmums, kas tiek paziņots attiecīgajām pusēm, pirms tiek novērtēts sankcijas(-u) apmērs. Lēmumu par pašu pārkāpuma faktu vairs nevar pārskatīt sankcijas(-u) apmēra novērtēšanas laikā.

⁴ EST judikatūras definīcija: “jēdziens “uzņēmums” ietver jebkuru vienību, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no tās juridiskā statusa un tās darbības finansēšanas veida” (spriedums lietā *Höfner un Elser*, 21. punkts, ECLI:EU:C:1991:161). Uzņēmuma jēdziens “ir jāsaprot kā ekonomiskas vienības apzīmējums [...], kaut arī juridiski šī ekonomiskā vienība sastāv no vairākām fiziskām vai juridiskām personām” (spriedums lietā *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, 40. punkts, ECLI:EU:C:2006:784).

⁵ Papildus 83. panta kritēriju piemērošanai ir arī citi noteikumi, kas pamato šo pieeju, piemēram:

- 141. apsvērums: *“uz sūdzības pamata sāka izmeklēšana būtu jāveic tādā apjomā, kāds ir nepieciešams konkrētajā lietā, paredzot iespēju to pārskatīt tiesā”;*
- 129. apsvērums: *“uzraudzības iestāžu pilnvaras būtu jāīsteno objektīvi, taisnīgi un saprātīgā termiņā saskaņā ar atbilstošām procesuālām garantijām, kas izklāstītas Savienības un dalībvalsts tiesību aktos. Jo*

pieņemot lēmumu par administratīvā naudas soda apmēru, katrā konkrētā gadījumā pienācīgi ņem vērā šādus elementus [..]”. Tātad, kā arī ņemot vērā 148. apsvērumu⁶, uzraudzības iestādes pienākums ir izvēlēties atbilstošāko(-s) pasākumu(-s). Regulas 83. panta 4.–6. punktā minētajos gadījumos šajā izvēlē **obligāti** jāizsver visi korektīvie pasākumi, kas ietver atbilstoša administratīvā naudas soda piemērošanu atsevišķi vai kopā ar kādu no korektīvajiem pasākumiem, kas minēti 58. panta 2. punktā.

Naudas sodi ir svarīgs instruments, ko uzraudzības iestādēm vajadzētu izmantot atbilstošos apstākļos. Uzraudzības iestādes tiek aicinātas izmantot izsvērtu un līdzsvarotu pieeju korektīvo pasākumu piemērošanā, lai panāktu gan iedarbīgu un atturošu, gan samērīgu reakciju uz pārkāpumu. Mērķis ir ne izmantot naudas sodus tikai kā galēju līdzekli, ne arī izvairīties no naudas sodu piemērošanas, bet, no otras puses, neizmantot tos tā, ka samazinātos naudas soda kā līdzekļa iedarbīgums.

EDAK, ja tai ir kompetence saskaņā ar regulas 65. pantu, izdos saistošu lēmumu strīdos starp iestādēm, kas jo īpaši saistīti ar pārkāpuma konstatēšanu. Ja būtiskā un motivētā iebildumā tiek izvirzīts jautājums par korektīvā pasākuma atbilstību VDAR, EDAK apspriež arī to, kā kompetentās uzraudzības iestādes lēmuma projektā ierosinātajā administratīvajā naudas sodā ir ievēroti iedarbīgas, samērīgas un atturošas ietekmes principi. EDAK norādījumi par regulas 65. panta piemērošanu tiks izdoti atsevišķi, sīkāk aprakstot EDAK pieņemamā lēmuma veidu.

4. Saskaņotai pieejai administratīvo naudas sodu piemērošanā datu aizsardzības jomā ir nepieciešama uzraudzības iestāžu aktīva līdzdalība un informācijas apmaiņa.

Šajās pamatnostādņēs ir atzīts, ka naudas sodu piemērošanas pilnvaras dažu valstu uzraudzības iestādēm ir jaunums datu aizsardzības jomā, kas rada vairākas problēmas resursu, organizācijas un procedūras ziņā. Īpaši jāmin tas, ka lēmumus, kuros uzraudzības iestādes izmanto sev piešķirtās pilnvaras piemērot naudas sodus, varēs pārsūdzēt valstu tiesās.

Uzraudzības iestādes sadarbojas cita ar citu un attiecīgos gadījumos ar Eiropas Komisiju, izmantojot regulā izklāstītos sadarbības mehānismus, lai veicinātu formālu un neformālu informācijas apmaiņu, piemēram, rīkojot regulārus darbseminārus. Sadarbības galvenais mērķis ir koncentrēties uz to pieredzi un praksi naudas sodu piemērošanā, lai rezultātā panāktu lielāku konsekvenci.

Proaktīva dalīšanās ar informāciju papildus jaunajai judikatūrai šo pilnvaru izmantošanā var likt vēlāk pārskatīt šo pamatnostādņu principus vai konkrētas detaļas.

īpaši, katram pasākumam, kas paredzēts, lai nodrošinātu atbilstību regulai, vajadzētu būt piemērotam, vajadzīgam un samērīgam, ņemot vērā apstākļus katrā atsevišķā gadījumā [..]”;

- 57. panta 1. punkta f) apakšpunkts: “izskata kāda datu subjekta, struktūras vai organizācijas, vai apvienības iesniegtās sūdzības saskaņā ar 80. pantu, atbilstošā apjomā izmeklē jautājumu [..]”.

⁶ “Lai stiprinātu šīs regulas noteikumu izpildi, papildus atbilstošiem pasākumiem, ko uzraudzības iestāde piemēro saskaņā ar šo regulu, vai to vietā, par šīs regulas pārkāpumiem būtu jāpiemēro sankcijas, tostarp administratīvi naudas sodi. Nenozīmīgu pārkāpumu gadījumā vai ja naudas sods, kādu varētu uzlikt, radītu nesamērīgu slogu fiziskai personai, naudas soda vietā var izteikt rājienu. Tomēr būtu pienācīgi jāņem vērā pārkāpuma būtība, smagums un ilgums, tas, vai pārkāpums izdarīts tīši, darbības, kas veiktas, lai mazinātu ciesto kaitējumu, atbildības pakāpe vai jebkādi attiecīgi iepriekšēji pārkāpumi, veids, kādā uzraudzības iestāde uzzināja par pārkāpumu, atbilstība pasākumiem, kas vērsti pret uzraudzītāju [pārzini] vai apstrādātāju, rīcības kodeksa ievērošana un jebkādi citi pastiprinoši vai mīkstinājoši apstākļi. Sankciju, tostarp administratīvu naudas sodu, uzlikšanai būtu jāpiemēro atbilstošas procesuālās garantijas saskaņā ar vispārīgiem Savienības tiesību principiem un hartu, tostarp efektīva tiesību aizsardzība tiesā un pienācīgas procedūras.”.

III. Regulas 83. panta 2. punktā paredzētie novērtēšanas kritēriji

Regulas 83. panta 2. punktā ir sniegts to kritēriju saraksts, kas uzraudzības iestādēm jāizmanto, izvērtējot naudas soda piemērošanas nepieciešamību un šā soda apmēru. Tas nav ieteikums atkārtoti izvērtēt tos pašus kritērijus, bet gan veikt tādu novērtējumu, kurā tiek ņemti vērā katras konkrētās lietas apstākļi, kā norādīts 83. pantā⁷.

Novērtējuma pirmajā posmā gūtos secinājumus var izmantot otrajā posmā attiecībā uz naudas soda apmēru, lai tādējādi novērstu vajadzību vienu un to pašu kritēriju izvērtēt divreiz.

Šajā sadaļā ir sniegti norādījumi uzraudzības iestādēm par to, kā interpretēt konkrētos lietas faktus, ņemot vērā 83. panta 2. punkta kritērijus.

a) Pārkāpuma būtība, smagums un ilgums

Gandrīz visi ar regulu noteiktie pārkāpumi un apstrādātāju pienākumi ir pēc to **būtības** sagrupēti 83. panta 4.–6. punktā. Nosakot divus dažādus maksimālā administratīvā nauda soda apmērus (EUR 10/20 miljoni), regulā jau ir atzīts, ka dažu noteikumu pārkāpšanai ir smagākas sekas nekā citu noteikumu pārkāpšanai. Kompetentā uzraudzības iestāde, izvērtējot lietas faktus atbilstoši 83. panta 2. punkta vispārīgajiem kritērijiem, var konstatēt, ka konkrētajā gadījumā ir lielāka vai mazāka vajadzība reaģēt ar korektīvu pasākumu naudas soda veidā. Ja naudas sods ir izvēlēts kā vienīgais atbilstošais korektīvais pasākums vai viens no vairākiem šādiem pasākumiem, tiek piemērota regulas (83. panta 4.–6. punkta) diferencēšanas sistēma, saskaņā ar kuru nosaka maksimālo naudas soda apmēru, ko var piemērot, ņemot vērā attiecīgā pārkāpuma būtību.

Regulas 148. apsvērumā ir minēts jēdziens “nenozīmīgi pārkāpumi”. Tie var ietvert viena vai vairāku regulas 83. panta 4. vai 5. punktā uzskaitīto noteikumu pārkāpumus. Dažkārt 83. panta 2. punktā minēto kritēriju izvērtēšanas rezultātā uzraudzības iestāde var nonākt pie secinājuma, ka konkrētajos lietas apstākļos pārkāpums būtiski neapdraud attiecīgo datu subjektu tiesības un neietekmē attiecīgā pienākuma būtību. Tādos gadījumos naudas soda vietā dažkārt (kaut arī ne vienmēr) var izteikt rājienu.

Regulas 148. apsvēruma neliek uzraudzības iestādei nenozīmīga pārkāpuma gadījumā vienmēr aizstāt naudas sodu ar rājienu (“*naudas soda vietā var izteikt rājienu*”). Tā drīzāk ir iespēja pēc konkrētas visu lietas apstākļu izvērtēšanas.

Ar 148. apsvērumu ir dota iespēja aizstāt naudas sodu ar rājienu, ja datu pārzinis ir fiziska persona un naudas sods, kas tiktu piemērots, radītu nesamērīgu slogu. No sākuma uzraudzības iestādei ir jāizvērtē, vai, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus, ir nepieciešams piemērot naudas sodu. Ja tā lemj par labu naudas soda piemērošanai, uzraudzības iestādei arī jāizvērtē, vai piemērojamais sods neradītu nesamērīgu slogu konkrētai fiziskajai personai.

Regulā konkrētiem pārkāpumiem nav norādīts konkrēts naudas soda apmērs, bet tikai maksimālais apmērs. Tādējādi 83. panta 4. punktā minēto pienākumu pārkāpuma smaguma pakāpe ir salīdzinoši mazāka salīdzinājumā ar 83. panta 5. punkta noteikumu pārkāpumiem. Taču iedarbīga, samērīga un atturoša reakcija uz 83. panta 5. punkta pārkāpumu ir atkarīga no lietas apstākļiem.

Jāņem vērā, ka regulas pārkāpumi, kuru būtība varētu ietilpt kategorijā “līdz EUR 10 miljoniem vai līdz 2 % no kopējā apgrozījuma visā pasaulē”, kā noteikts 83. panta 4. punktā, noteiktos apstākļos varētu ietilpt augstāka līmeņa (EUR 20 miljonu) kategorijā. Tas varētu būt iespējams gadījumā, kad

⁷ Saistībā ar procesuālajiem noteikumiem, kas izriet no dažu valstu konstitucionālajām prasībām, piemērojamās sankcijas izvērtējums var tikt veikts atsevišķi pēc tam, kad ir izvērtēts, vai pārkāpums ir noticis. Tāpēc šādās valstīs vadošās uzraudzības iestādes izdota lēmuma projekta saturs un detaļu izklāsts var būt ierobežots.

par šiem pārkāpumiem ir izdots uzraudzības iestādes rīkojums⁸, ko pārzinis vai apstrādātājs nav ievērojis⁹ (83. panta 6. punkts). Praksē šo novērtējumu var ietekmēt valsts tiesību aktu noteikumi¹⁰. Par pārkāpuma **smagumu** liecina pārkāpuma būtība un “*attiecīgās datu apstrādes apmērs un nolūks, kā arī ietekmēto datu subjektu skaits un tiem nodarītā kaitējuma apmērs*”. Ja vienas lietas ietvaros ir vairāki vienlaikus izdarīti pārkāpumi, uzraudzības iestāde piemēro administratīvos naudas sodus tādā apmērā, kas ir iedarbīgs, samērīgs un atturošs, ievērojot smagākajam pārkāpumam noteikto limitu. Tādējādi, ja ir konstatēts 8. un 12. panta pārkāpums, uzraudzības iestāde var piemērot 83. panta 5. punktā minētos korektīvos pasākumus, kas atbilst smagākā pārkāpuma kategorijai, proti, 12. pantam. Detalizētāks izklāsts ir ārpus šo pamatnostādņu darbības jomas (detaizēts aprēķins varētu tikt iekļauts šo pamatnostādņu iespējamā nākamajā versijā).

Turpmāk aprakstītie faktori būtu jāizvērtē kopsakarā, piemēram, datu subjektu skaits kopā ar iespējamo ietekmi uz tiem.

Būtu jānovērtē iesaistīto datu subjektu **skaits**, lai noteiktu, vai tas ir viens atsevišķs notikums vai liecina par sistēmisku pārkāpumu vai atbilstošu procesu trūkumu. Tas gan nenozīmē, ka uz atsevišķiem noteikumiem nevajadzētu attiecīgi reaģēt, jo arī atsevišķs gadījums var ietekmēt lielu datu subjektu skaitu. Atkarībā no lietas apstākļiem šis skaits tiks skatīts attiecībā pret, piemēram, kopējo reģistrēto lietotāju skaitu attiecīgajā datubāzē, pakalpojuma lietotāju skaitu, klientu skaitu vai kopējo iedzīvotāju skaitu valstī.

Ir jāizvērtē arī apstrādes **nolūks**. 29. panta darba grupas atzinumā par “mērķa [nolūka] ierobežojumiem”¹¹ iepriekš tika analizēti šā principa divi pamatelementi datu aizsardzības tiesību aktos: nolūka noteikšana un savienojama izmantošana. Izvērtējot apstrādes nolūku saskaņā ar 83. panta 2. punktu, uzraudzības iestādēm vajadzētu ņemt vērā to, kādā mērā apstrāde atbilst šā

⁸ Rīkojumi, kas uzskaitīti 58. panta 2. punktā, ir šādi:

- rīkojums pārzinim vai apstrādātājam izpildīt datu subjekta pieprasījumu īstenot viņam saskaņā ar šo regulu piešķirtās tiesības;
- rīkojums pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības ar šīs regulas noteikumiem, vajadzības gadījumā — konkrētā veidā un konkrētā laikposmā;
- rīkojums pārzinim paziņot datu subjektam par personas datu aizsardzības pārkāpumu;
- pagaidu vai galīgs apstrādes ierobežojums, tostarp aizliegums;
- rīkojums par personas datu labošanu vai dzēšanu, vai apstrādes ierobežošanu, ievērojot 16., 17. un 18. pantu, un par šādām darbībām informēt saņēmējus, kuriem personas dati ir izpausti, ievērojot 17. panta 2. punktu un 19. pantu;
- rīkojums sertifikācijas struktūrai atsaukt sertifikātu, kurš izsniegts, ievērojot 42. un 43. pantu, vai rīkojums sertifikācijas struktūrai neizsniegt sertifikātu, ja nav izpildītas vai vairs netiek pildītas sertifikācijas prasības;
- rīkojums apturēt datu plūsmu pie saņēmēja trešā valstī vai pie starptautiskas organizācijas.

⁹ Piemērojot 83. panta 6. punktu, ir jāņem vērā valsts tiesību akti attiecībā uz procedūru. Valsts tiesību aktos ir noteikts, kā rīkojums tiek izdots un paziņots, kurā brīdī tas stājas spēkā un vai ir pārejas periods atbilstības nodrošināšanai. Īpaši jāņem vērā pārsūdzības ietekme uz rīkojuma izpildāmību.

¹⁰ Tiesību aktu normu par noilgumu dēļ var būt situācija, ka iepriekšējais uzraudzības iestādes rīkojums vairs nevar tikt ņemts vērā, ņemot vērā laiku, kas pagājis kopš šā iepriekšējā rīkojuma izdošanas. Dažās jurisdikcijās ir noteikts, ka pēc noilguma attiecībā uz rīkojumu vairs nevar piemērot naudas sodu par attiecīgā rīkojuma neievērošanu, kas paredzēts 83. panta 6. punktā. Tas, kā šādas situācijas ietekmēs uzraudzības iestādes, ir atkarīgs no katras uzraudzības iestādes katrā jurisdikcijā.

¹¹ WP 203, Atzinums 03/2013 par mērķa ierobežojumiem, pieejams: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp203_en.pdf.

principa diviem galvenajiem elementiem¹². Noteiktās situācijās uzraudzības iestāde var uzskatīt par nepieciešamu 83. panta 2. punkta analīzes ietvaros veikt padziļinātu apstrādes nolūka analīzi.

Ja datu subjekti ir cietuši **kaitējumam**, jāņem vērā kaitējuma apmērs. Personas datu apstrāde var apdraudēt personas tiesības un brīvības, kā norādīts 75. apsvērumā:

“Risku fizisku personu tiesībām un brīvībām — ar atšķirīgu iespējamību un nopietnību — var radīt personas datu apstrāde, kas var izraisīt fizisku, materiālu vai nemateriālu kaitējumu, jo īpaši, ja apstrāde var izraisīt diskrimināciju, identitātes zādzību vai viltošanu, finansiālu zaudējumu, kaitējumu reputācijai, ar dienesta noslēpumu aizsargātu personas datu konfidencialitātes zaudēšanu, neatļautu pseidonimizācijas atcelšanu vai jebkādu citu īpaši nelabvēlīgu ekonomisko vai sociālo situāciju; ja datu subjektiem var tikt atņemtas viņu tiesības un brīvības vai atņemta iespēja kontrolēt savus personas datus; ja tiek apstrādāti personas dati, kas atklāj rases vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību, piederību arodbiedrībai, un ja tiek apstrādāti ģenētiskie dati, veselības dati vai dati par dzimumdzīvi, vai sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistītiem drošības pasākumiem; ja tiek izvērtēti personiskie aspekti, jo īpaši analizējot vai prognozējot aspektus attiecībā uz personas sniegumu darbā, ekonomisko situāciju, veselību, personīgām vēlmēm vai interesēm, uzticamību vai uzvedību, atrašanās vietu vai pārvietošanos, lai izveidotu vai izmantotu personiskos profilus; ja tiek apstrādāti neaizsargātu fizisku personu, īpaši bērnu, personas dati; vai ja apstrāde ietver lielu personas datu daudzumu un ietekmē lielu skaitu datu subjektu.”

Ja regulas noteikumu pārkāpšanas dēļ ir radīts vai varētu tikt radīts kaitējums, uzraudzības iestādei tas būtu jāņem vērā, izvēloties korektīvo pasākumu, lai gan pati uzraudzības iestāde nav kompetenta atlīdzināt kaitējumu.

Naudas soda piemērošana nav atkarīga no uzraudzības iestādes spējas noteikt cēloņsakarību starp pārkāpumu un materiālajiem zaudējumiem (sk., piemēram, 83. panta 6. punktu).

Pārkāpuma **ilgums** var liecināt par, piemēram:

- a) apzinātu datu pārziņa rīcību;
- b) attiecīgu preventīvu pasākumu neveikšanu;
- c) nespēju ieviest nepieciešamos tehniskos un organizatoriskos pasākumus.

b) Tīši vai neuzmanības dēļ izdarīts pārkāpums

Vispārīgā nozīmē “tīši” ietver gan apzināšanos, gan vēlmi attiecībā uz pārkāpuma būtību, savukārt “netīši” nozīmē, ka nav bijis nodoma izraisīt pārkāpumu, lai gan pārzinis/apstrādātājs ir pārkāpis rūpības pienākumu, kas ir noteikts tiesību aktos.

Ir vispārpieņemts, ka tīši pārkāpumi, kuros izpaužas nicīga izturēšanās pret tiesību aktu noteikumiem, ir smagāki nekā netīši pārkāpumi, tādēļ tādos gadījumos būt spēcīgāks pamats administratīvā naudas soda piemērošanai. Attiecīgie secinājumi par vēlmi vai neuzmanību tiks izdarīti, apzinot rīcības objektīvos elementus, kas iegūti no lietas faktiem. Turklāt jaunā judikatūra un prakse datu aizsardzības jomā, kas radīsies regulas piemērošanas ietvaros, sniegs apstākļu piemērus, kas skaidrāk iezīmēs robežas, lai novērtētu, vai pārkāpums ir bijis tīšs.

Apstākļi, kas liecina par tīšiem pārkāpumiem, varētu būt nelikumīga apstrāde, ko īpaši atļāvusi pārziņa augstākā vadība vai kas veikta, neņemot vērā datu aizsardzības speciālista ieteikumus vai spēkā esošo

¹² Sk. arī WP 217, Atzinums 06/2014 par datu pārziņa leģitīmu interešu jēdzienu saskaņā ar 7. pantu, 24. lpp., jautājums: “Kas intereses padara “leģitīmas” vai “neleģitīmas”?”

politiku, piemēram, iegūstot un apstrādājot datus par konkurenta darbiniekiem ar mērķi samazināt attiecīgā konkurenta ietekmi tirgū.

Citi piemēri varētu būt:

- personas datu grozīšana, lai radītu maldīgu (pozitīvu) priekšstatu par mērķu izpildi — tas ir pieredzēts attiecībā uz gaidīšanas laiku slimnīcās;
- personas datu tirdzniecība mārketinga nolūkā, proti, datu pārdošana, nepārbaudot / neņemot vērā datu subjektu uzskatus par to, kā būtu jāizmanto to dati.

Par neuzmanību var liecināt citi apstākļi, piemēram, neiepazīšanās ar esošo politiku un tās neievērošana, cilvēku kļūdas, personas datu klātbūtnes nepārbaudīšana publiskojamā informācijā, tehnisku atjauninājumu neveikšana laikus, politikas nepieņemšana (nevis vienkārša tās nepiemērošana).

Par struktūru un resursu pielāgošanu uzņēmējdarbības būtībai un sarežģītības pakāpei atbildība būtu jāuzņemas uzņēmumiem. Pārziņi un apstrādātāji tādējādi nevar attaisnot datu aizsardzības tiesību aktu pārkāpumus, par iemeslu minot resursu trūkumu. Atbilstoši regulai apstrādes darbību procedūrās un dokumentācijā ir jāievēro uz riskiem balstīta pieeja.

Ir arī “pelēkā” jomas, kas ietekmēs lēmumu pieņemšanu attiecībā uz to, vai piemērot korektīvo pasākumu, un iestādei var būt jāveic padziļināta izmeklēšana, lai noskaidrotu lietas faktus un nodrošinātu, ka ir pienācīgi ņemti vērā katras konkrētas lietas īpašie apstākļi.

c) Jebkāda pārziņa vai apstrādātāja rīcība, lai mazinātu kaitējumu, kas nodarīts datu subjektiem

Datu pārziņu un apstrādātāju pienākums ir īstenot tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu riskam atbilstošu drošības līmeni, veiktu datu aizsardzības ietekmes novērtējumus un mazinātu ar personas datu apstrādi saistītos riskus, kas apdraud fizisko personu tiesības un brīvības. Taču, ja ir noticis pārkāpums un datu subjekts ir cietis kaitējumu, atbildīgajai pusei vajadzētu darīt visu iespējamo, lai mazinātu pārkāpuma sekas attiecībā uz iesaistīto(-ajām) personu(-ām). Šādu atbildīgu rīcību (vai tās neesību) uzraudzības iestāde ņem vērā, konkrētā gadījumā lemjot par korektīvo(-ajiem) pasākumu(-iem), kā arī aprēķinot piemērojamo sankciju.

Lai arī pastiprinoši vai mīkstināši apstākļi ir īpaši noderīgi, pielāgojot naudas soda apmēru konkrētajiem lietas apstākļiem, nedrīkst novērtēt par zemu to lomu atbilstoša korektīvā pasākuma izvēlē. Gadījumos, kad uz citiem kritērijiem balstīta novērtējuma rezultātā uzraudzības iestāde šaubās par administratīvā naudas soda kā atsevišķa korektīvā pasākuma vai 58. pantā uzskaitīto korektīvo pasākumu kopuma elementa piemērotību, šādi pastiprinoši vai mīkstināši apstākļi var palīdzēt izvēlēties atbilstošākos pasākumus, ļaujot pārliecinošāk noteikt, kas konkrētā gadījumā ir iedarbīgāks, samērīgāks un atturošāks.

Šis noteikums ir paredzēts, lai novērtētu, cik atbildīgi pārzinis ir rīkojies pēc tam, kad izdarīts pārkāpums. Tas var ietvert gadījumus, kad ir skaidrs, ka pārzinis/apstrādātājs nav rīkojies pārgalvīgi/neuzmanīgi, bet ir darījis visu iespējamo, lai labotu savas darbības, kad ir apzinājies savu pārkāpumu.

Uzraudzības iestāžu pieredze regulatīvajā jomā Direktīvas 95/46/EK piemērošanā liecina, ka var būt lietderīgi izrādīt zināmu pretimnākšanu tiem datu pārziņiem/apstrādātājiem, kuri ir atzinuši savu pārkāpumu un uzņēmušies atbildību novērst vai ierobežot savu darbību ietekmi. Šeit var minēt šādus piemērus (tomēr tie nenozīmē elastīgāku pieeju visos gadījumos):

- sazināšanās ar citiem pārziņiem/apstrādātājiem, kuri, iespējams, bijuši iesaistīti apstrādē, piemēram, ja daļa datu ir kļūdas pēc nodoti trešām personām;

- laicīga datu pārziņa/apstrādātāja rīcība, lai nepieļautu pārkāpuma turpināšanos vai izvēršanos līdz tādām līmenim, kas radītu daudz lielāku ietekmi nekā attiecīgajā brīdī.

d) Pārziņa vai apstrādātāja atbildības līmenis, ņemot vērā tehniskos un organizatoriskos pasākumus, ko tie īsteno saskaņā ar 25. un 32. pantu

Ar regulu ir noteikta daudz lielāka datu pārziņa pārskatatbildība nekā ar Direktīvu 95/46/EK par personas datu aizsardzību.

Pārziņa vai apstrādātāja atbildības līmeņa noteikšanā atbilstoša korektīvā pasākuma piemērošanas nolūkā var ņemt vērā šādus jautājumus:

- Vai pārzinis ir īstenojis tehniskus pasākumus, kuros ievērots princips par integrētu datu aizsardzību vai datu aizsardzību pēc noklusējuma (25. pants)?
- Vai pārzinis visos organizācijas līmeņos ir īstenojis organizatoriskus pasākumus, lai izpildītu principu par integrētu datu aizsardzību un datu aizsardzību pēc noklusējuma (25. pants)?
- Vai pārzinis/apstrādātājs ir ieviesis atbilstošu drošības līmeni (32. pants)?
- Vai attiecīgā datu aizsardzības kārtība/politika ir zināma un tiek piemērota atbilstošā organizācijas vadības līmenī (24. pants)?

Regulas 25. un 32. pantā ir noteikts, ka pārziņi ņem vērā “*tehnikas līmeni, īstenošanas izmaksas un apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, kurus rada apstrāde*”. Šie noteikumi nosaka nevis pienākumu attiecībā uz mērķi, bet gan pienākumu attiecībā uz līdzekļiem, proti, pārzinim ir jāveic visi nepieciešamie novērtējumi un jāizdara atbilstoši secinājumi. Jautājums, uz kuru pēc tam jāatbild uzraudzības iestādei, ir kādā mērā pārzinis “darīja to, kas no viņa tika gaidīts”, atbilstoši apstrādes būtībai, nolūkiem vai apmēram, ņemot vērā tam ar regulu uzliktos pienākumus.

Šajā novērtējumā būtu pienācīgi jāņem vērā “paraugprakses” procedūras vai metodes, ja tādas ir un tās tiek piemērotas. Svarīgi ņemt vērā arī nozares standartus un rīcības kodeksus attiecīgajā jomā vai profesijā. Prakses kodekss var dot ieskatu par to, kāda ir ierastā prakse konkrētā jomā, kā arī par zināšanu līmeni par dažādiem veidiem, kā risināt tipiskas drošības problēmas, kas saistītas ar apstrādi.

Paraugprakse ir ideāls, uz kuru parasti vajadzētu tiekties, taču, nosakot atbildības līmeni, ir jāņem vērā katras konkrētas lietas īpašie apstākļi.

e) Jebkādi attiecīgi pārziņa vai apstrādātāja iepriekšēji pārkāpumi

Šis kritērijs ir paredzēts, lai novērtētu pārkāpēja uzņēmuma iepriekš izdarītos pārkāpumus. Uzraudzības iestādēm vajadzētu ņemt vērā, ka novērtējuma mērogs šajā ziņā var būt diezgan plašs, jo jebkādi regulas pārkāpumi, lai arī tie pēc būtības atšķiras no uzraudzības iestādes konkrētā brīdī izmeklētā pārkāpuma, var būt noderīgi novērtējumam, jo tie var liecināt par vispārēju nepietiekamu zināšanu līmeni vai datu aizsardzības noteikumu ignorēšanu.

Uzraudzības iestādei vajadzētu izvērtēt šādus jautājumus:

- Vai pārzinis/apstrādātājs ir izdarījis tādu pašu pārkāpumu iepriekš?
- Vai pārzinis/apstrādātājs ir pārkāpis regulas noteikumus tādā pašā veidā (piemēram, nepietiekamu zināšanu dēļ par organizācijā esošajām procedūrām, nepienācīga riska novērtējuma rezultātā, laikus nereagējot uz datu subjekta pieprasījumiem, nepamatoti kavējoties atbildēt uz pieprasījumiem utt.)?

f) Sadarbības pakāpe ar uzraudzības iestādi, lai atlīdzinātu pārkāpumu un mazinātu tā iespējamās nelabvēlīgās sekas

Regulas 83. panta 2. punktā ir teikts, ka, lemjot par administratīvā naudas soda piemērošanu un naudas soda apmēru, ir “pienācīgi jāņem vērā” sadarbības līmenis. Regulā nav sniegta precīza atbilde uz jautājumu, kā ņemt vērā pārziņu vai apstrādātāju centienus novērst pārkāpumu, ko uzraudzības iestāde jau ir konstatējusi. Turklāt ir skaidrs, ka, aprēķinot piemērojamā naudas soda apmēru, parasti tiks izmantoti attiecīgie kritēriji.

Taču, ja pārziņa iejaukšanās rezultātā tika panākts, ka netika negatīvi ietekmētas fizisko personu tiesības vai ietekme bija mazāka, nekā tā būtu pretējā gadījumā, arī to var ņemt vērā, izvēloties korektīvo pasākumu, kas konkrētā gadījumā ir uzskatāms par samērīgu.

Viens piemērs, kurā būtu noderīgi ņemt vērā sadarbību ar uzraudzības iestādi:

- Vai uzņēmums ir konkrētā veidā reaģējis uz uzraudzības iestādes pieprasījumiem konkrētas lietas izmeklēšanas laikā, tādējādi ievērojami samazinot ietekmi uz fizisko personu tiesībām?

Taču nebūtu pamatoti ņemt vērā sadarbību, kas noteikta ar likumu, piemēram, uzņēmumam jebkurā gadījumā ir jāļauj uzraudzības iestādei iekļūt tā telpās, lai varētu veikt revīzijas/pārbaudes.

g) Pārkāpuma ietekmēto personas datu kategorijas

Daži piemēri jautājumiem, uz kuriem uzraudzības iestāde attiecīgos gadījumos varētu uzskatīt par vajadzīgu rast atbildes:

- Vai pārkāpums attiecas uz īpašu kategoriju personas datu apstrādi, kas noteikta regulas 9. un 10. pantā?
- Vai dati ir tieši/netieši identificējami?
- Vai apstrāde ietver datus, kuru izplatīšana var radīt tūlītēju kaitējumu/ciešanas personai (kas neietilpst 9. vai 10. pantā minētajās kategorijās)?
- Vai dati ir pieejami tieši bez jebkādas tehniskas aizsardzības vai arī tie ir šifrēti¹³?

h) Veids, kādā par pārkāpumu uzzināja uzraudzības iestāde, jo īpaši tas, vai pārzinis vai apstrādātājs ir ziņojis par pārkāpumu, un šādā gadījumā — kādā apjomā

Uzraudzības iestāde var uzzināt par pārkāpumu izmeklēšanas rezultātā, saņemot sūdzības, rakstos presē, saņemot anonīmus norādījumus vai paziņojumu no datu pārziņa. Pārzinim saskaņā ar regulu ir pienākums ziņot uzraudzības iestādei par personas datu aizsardzības pārkāpumiem. Ja pārzinis tikai izpilda šo pienākumu, to nevar interpretēt kā mīkstinošu apstākli. Tāpat, ja datu pārzinis/apstrādātājs ir rīkojies nerūpīgi, nepaziņojot par pārkāpumu vai nesniedzot visu informāciju par to, jo nav spējis atbilstoši izvērtēt pārkāpuma apmēru, uzraudzības iestāde to var uzskatīt par pamatojumu piemērot bargāku sodu, proti, tas, visticamāk, netiks klasificēts kā nenožīmīgs pārkāpums.

i) Ja 58. panta 2. punktā minētie pasākumi iepriekš par šo pašu priekšmetu jau ir vērsti pret attiecīgo pārzini vai apstrādātāju, kā minētie pasākumi ir pildīti

Pārzinis vai apstrādātājs jau var būt uzraudzības iestādes redzeslokā saistībā ar atbilstības pārbaudību iepriekšēja pārkāpuma rezultātā, un tādā gadījumā ar DAS jau noteikti ir bijusi aktīva saziņa. Attiecīgi uzraudzības iestāde ņems vērā līdzšinējo komunikāciju.

Atšķirībā no e) apakšpunkta kritērija šā novērtēšanas kritērija mērķis ir tikai atgādināt uzraudzības iestādēm par pasākumiem, kurus tās pašas ir piemērojušas konkrētam pārzinim vai apstrādātājam “*par to pašu priekšmetu*”.

¹³ Tas, ka pārkāpums ietver tikai netieši identificējamus datus vai pat pseidonīmus/šifrētus datus, ne vienmēr ir uzskatāms par mīkstinošu apstākli. Šādu pārkāpumu gadījumā citu kritēriju vispārējs novērtējums var sniegt mērenu vai pārliecinošu norādi par to, ka jāpiemēro naudas sods.

j) Apstiprināto rīcības kodeksu ievērošana saskaņā ar 40. pantu vai apstiprināto sertifikācijas mehānismu ievērošana saskaņā ar 42. pantu

Uzraudzības iestāžu pienākums ir “uzraudzīt un īstenot šīs regulas piemērošanu” (57. panta 1. punkta a) apakšpunkts). Saskaņā ar 24. panta 3. punktu, 28. panta 5. punktu un 32. panta 3. punktu pārzinis vai apstrādātājs atbilstību apstiprinātiem rīcības kodeksiem var izmantot kā elementu, ar ko apliecina pienākumu izpildi.

Ja ir pārkāpts viens no regulas noteikumiem, atbilstība apstiprinātam rīcības kodeksam var norādīt, cik liela ir nepieciešamība uzraudzības iestādei iejaukties ar iedarbīgu, samērīgu un atturošu administratīvo naudas sodu vai citu korektīvo pasākumu. Saskaņā ar 40. panta 4. punktu apstiprinātos rīcības kodeksos ir ietverti “*mehānismi, kas ļauj (uzraudzības) struktūrai veikt obligāto pārraudzību par to, kā tiek ievēroti tā noteikumi*”.

Ja pārzinis vai apstrādātājs piemēro apstiprinātu rīcības kodeksu, uzraudzības iestāde var atzīt, ka pietiek ar to, ka struktūra, kas pārvalda kodeksu, pati veic atbilstošas darbības attiecībā uz tās pārstāvi, piemēram, izmantojot rīcības kodeksa pārraudzības un izpildes shēmas. Tādējādi uzraudzības iestāde var atzīt, ka konkrētā gadījumā šādi pasākumi ir pietiekami iedarbīgi, samērīgi un atturoši un ka uzraudzības iestādei nav jāpiemēro papildu pasākumi. Saskaņā ar 41. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 42. panta 4. punktu neatbilstošas prakses gadījumā noteiktas sankciju formas var tikt piemērotas, izmantojot pārraudzības shēmu, tostarp izslēdzot attiecīgo pārzini vai apstrādātāju no kodeksa kopienas vai apturot tā dalību kodeksā. Tomēr pārraudzības struktūras pilnvaras “*neskar kompetentās uzraudzības iestādes uzdevumus un pilnvaras*”, kas nozīmē, ka pārraudzības iestādei nav pienākums ņemt vērā iepriekš piemērotas sankcijas pašregulatīvas shēmas ietvaros.

Pašregulatīvu pasākumu neievērošana var liecināt par pārzina/apstrādātāja nevērību vai tīšiem pārkāpumiem.

k) Jebkāds cits pastiprinošs vai mīkstinošs apstāklis, kas piemērojams lietas apstākļiem, piemēram, no pārkāpuma tieši vai netieši gūti finansiālie labumi vai novērsti zaudējumi

Pašā noteikumā ir sniegti piemēri tam, kādus citus elementus var ņemt vērā, lemjot par administratīvā naudas soda piemērotību par 83. panta 4.–6. punktā minēto noteikumu neievērošanu.

Informācija par ienākumiem, kas gūti pārkāpuma rezultātā, var būt īpaši svarīga uzraudzības iestādēm, jo ekonomisko labumu no pārkāpuma nevar kompensēt ar pasākumiem, kas neietver finansiālas sankcijas. Pats fakts, ka pārzinis regulas noteikumu pārkāpšanas rezultātā ir guvis ienākumus, var būt skaidrs apliecinājums tam, ka būtu jāpiemēro naudas sods.

IV. Secinājums

Iepriekšējā sadaļā uzskaitīto jautājumu apsvēršana palīdzēs uzraudzības iestādēm, ņemot vērā lietas faktus, identificēt kritērijus, kas ir visnoderīgākie, pieņemot lēmumu par to, vai piemērot atbilstošu administratīvo naudas sodu papildus 58. pantā minētajiem pasākumiem vai to vietā. Ņemot vērā šāda novērtējuma kontekstu, uzraudzības iestāde noteiks iedarbīgāko, samērīgāko un atturošāko korektīvo pasākumu, lai reaģētu uz pārkāpumu.

Regulas 58. pantā ir sniegti norādījumi par to, kādus pasākumus uzraudzības iestāde varētu izvēlēties, jo korektīvie pasākumi paši par sevi atšķiras pēc to būtības un ir izstrādāti dažādu mērķu sasniegšanai. Dažus 58. pantā minētos pasākumus var pat apvienot, tādējādi īstenojot regulatīvo darbību, kas ietver vairāk nekā vienu korektīvo pasākumu.

Ne vienmēr ir nepieciešams papildināt izvēlēto pasākumu, izmantojot citu korektīvo pasākumu. Piemēram, uzraudzības iestādes iejaukšanās iedarbīgo un atturošo ietekmi var panākt tikai ar naudas sodu, tai rūpīgi izsverot, kas konkrētā lietā ir samērīgi.

Būtībā iestādēm ir jāatjauno atbilstība noteikumiem, izmantojot visus tām pieejamos korektīvos pasākumus. Uzraudzības iestādēm būs arī jāizvēlas atbilstošākais līdzeklis regulatīvās darbības īstenošanai. Tas var ietvert, piemēram, kriminālsankcijas (ja tās ir valstī ir paredzētas).

Administratīvo naudas sodu konsekventa piemērošana visā Eiropas Savienībā ir vēl tikai attīstības stadijā. Uzraudzības iestādēm vajadzētu atbilstoši rīkoties, strādājot kopā ar mērķi pastāvīgi uzlabot konsekvenci. To var panākt ar regulāru zināšanu apmaiņu, rīkojot darbseminārus saistībā ar lietu izskatīšanu un citus pasākumus, kas ļauj salīdzināt lietas reģionālā, valsts un pārrobežu līmenī. Tā veicināšanai ir ieteicams izveidot pastāvīgu apakšgrupu, kas piesaistīta attiecīgajai EDAK struktūrai.